

Türkiye Cümhuriyeti ile Almanya Hükûmeti arasında mün'akit ticaret mukavelenamesinin tasdikına mütedair kanun

(Resmî Gazete ile neşir ve ilâm : 26/VI/1930 - Say : 1530)

№ 1689

BİRİNCİ MADDE — Türkiye Cümhuriyeti ile Almanya Hükûmeti arasında 1930 senesi mayısının yirmi altıncı günü Ankarada akit ve imza edilen ticaret mukavelenamesi kabul ve tasdik edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

21 haziran 1930

TÜRKİYE VE ALMANYA ARASINDA TİCARET MUKAVELENAMESİ

Bir taraftan

Türkiye Cümhuriyeti Reisi,

Diğer taraftan

Alman Hükûmeti Reisi,

İki memleket arasındaki iktisadî münasebetleri inkişaf ettirmek arzusunda olduklarından bu bapta bir muahedename aktine karar vermişler ve murahhasları olmak üzere,

Türkiye Cümhuriyeti Reisi :

Diyarbakir Meb'usu Esbak Vekil, Büyük Elçi Zekâi; Burdur Meb'usu Mustafa Şeref; Hariciye Müsteşarı, Orta Elçi Numan Rifat Beyefendileri;

Alman Hükûmeti Reisi :

Alman Hükûmetinin Türkiyede Fevkalâde Büyük Elçisi ve Murahhası Müsyü Rudolf Nadolny'yi tayin etmişlerdir.

Müşarünileyhler, usulüne muvafık ve muteber görülen salâhiyetnamelerini teati ettikten sonra atideki maddeleri kararlaştırmışlardır :

Madde — 1

Menşei Âkit memleketlerden biri olup diğerine ithal edilen tabii veya mamul mustahsallar üçüncü bir memleketin aynı mustahsallarna bahşedilmiş olan gümrük resimleri, emsal ve herhangi diğer rüsum ve aidattan daha yükseğine tabi tutulmayacaktır.

Menşei Türkiye olup Almanyaya ithal edilen tabii veya mamül müstahsallar (A) melfufunda tesbit edilmiş olan gümrük resimlerinden daha yükseğine tabi tutulmayacaktır.

Menşei Almanya olup Türkiyeye ithal edilen tabii veya mamül müstahsallar (B) melfufunda münderiğ tenzilât yüzdelerinden istifade edecektir. tenzilât yüzdelerinin taallûk ettiği (B) melfufundaki maddelerden birine tatbik edilen tarife arttırılacak olursa, tezyidi mer'iyete girmesinden itibaren dokuz aylık bir mühlet munkazi olunçya kadar, mezkûr madde için mukavelede derpiş edilmiş olan menafi hasebile, işbu mukavelenin imzası tarihinde tatbiki terettüp eden resim değiştiril-

meksizin muhafaza edilecektir. Bu hüküm yirminci maddede münderiç fesih salâhiyetini ihlâl etmez.

En ziyade müsaadeye mazhar millet şartı, Âkit taraflardan birinin ülkesinden diğer taraf ülkesine ihraç edilen tabii veya mamül mustahsalların ihraçat resimlerine ve sair aidata da şamildir.

Üçüncü bir Devletle müsavi mertebede muamele görmek teminatı, ithalât ve ihraçat resimlerinin cibayet tarzına, emtiaın gümrük antrepolarına konulmasına, gümrük aidat ve muamelâtına, ithal ve ihraç edilen yahut transit olarak geçen emtiaın gümrüğe kabul ve gümrükten sevkine ait muamelâta da şamildir.

Madde — 2

Âkit taraflardan birinin bir veya müteaddit üçüncü memlekette transit suretile geçtikten sonra diğer taraf ülkesine ithal edilmiş olan tabii veya mamul müstahsalları, ithalleri esnasında, menşe memleketlerinden doğrudan doğruya ithalleri takdirinde alınacak gümrük resimlerinden yahut aidattan başkasına veya daha yükseğine tabi tutulmayacaktır.

Bu hüküm, doğrudan doğruya transit edilen emtia hakkında cari olduğu gibi aktarma, ambalajı teedit ve antrepoya vazedildikten sonra transit edilen emtiaya da tatbik olunur.

Madde — 3

Âkit taraflardan her biri, ithal edilen müstahsalların menşe memleketini tesbit etmek için, varit olan maddenin mezkûr memleketin millî mustahsalât veya mamulâtından olduğunu ve yahut iktisadî sebeplere binaen orada bir tahavvüle uğramış veya bir ameliye görmüş olduğundan dolayı o memleket mustahsallarından imiş gibi telâkkisi icap ettiğini mübeyyin bir menşe şahadetnamesinin, ithalâter tarafından ibrazını talep edebilecektir.

Menşe şahadetnameleri bu mukavelenameye raptedilen nümune (C melfufu) ve hile tanzim edilmiş olarak, gerek gümrük makamı, gerek mürsilin mensup olduğu ticaret ve sanayi veya ziraat odaları, gerekse mürselünileyh memleketin kabul edeceği herhangi teşkilât veya heyet tarafından ita olunacaktır.

Kıymeti elli Türk lirasını veya yüz Alman markını, tecavüz etmiyen emtia hakkında:

- 1 - Posta paketleri,
- 2 - Posta veya şimendifer ile yapılan irsalât,
- 3 - Hava yolu ile gönderilen ve sikleti beş kiloğram ve daha az olan paketler alüminyum menşe şahadetnamesi ibrazı mecburiyetinden muaf tutulacaklardır.

Kıymeti ne olursa olsun, muhtevaları kat'iyen ticarî mahiyeti haiz olmıyan posta paketleri ile seyyar ticaret memurlarının nümuneleri için de böyle olacaktır. Bu son hüküm nümunelerin satılması takdirinde tatbik edilmez.

Madde — 4

Âkit taraflardan birinin ülkesine - son geldiği yer neresi olursa olsun - diğer taraf ülkesinde mustahsal veya mamül bir maddenin ithali hakkında hiç bir memnuiyet veya takyit, herhangi diğer cenebi bir memlekette mustahsal veya mamül maddelerin ithaline de teşmil edilmedikçe, idame veya ihdas edilmeyecektir.

Âkit taraflardan birinin ülkesinden diğerinin ülkesine herhangi bir maddenin ihraçı üzerinde hiç bir memnuiyet veya takyit, mümasil maddelerin herhangi diğer cenebi memlekete ihraçına da teşmil edilmedikçe, idame veya ihdas edilmeyecektir.

Yukarıki fıkralarda vaz edilmiş olan umumî kaideye, mevzubahs memnuiyet veya takyitlerin aynı şerait altında bulunan herhangi diğer cenebi memlekete aynı zamanda ve aynı tarzda teşmil edilmesi şartıyla, ancak aşağıdaki hususlarda istisna kabul edilebilir:

- 1 - Umumî emniyet icaplarına binaen vazolunan memnuiyet veya takyitler;
- 2 — Âmmenin sıhhati düşüncesile mevzu memnuiyet veya takyitler;

3 - Hayvanları veya nebatları hastalıklardan ve tufeylilerden muhafaza ve nebatları tereddiden ve cinsin tükenmesinden vikaye için vazolunan memnuiyet veya takyitler.

Madde — 5

Âkit taraflar, beynelmilel transite en ziyade elverişli olan yollar üzerinde eşhasa, yolcu ağırlıkların emtaaya ve her türlü mevada, irsalâta gemilere, vapurlara arabalara ve vagonlara veya sair nakliye vasıtalarına müteakabilen serbestçe transit bahşetmeği, bu bapta birbirlerine en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesini temin ederek, taahhüt eylerler.

Âkit taraflardan birinin ülkesinde geçen her nevi emtia, istatistik vergisi ile muhafaza ve mağaza ücretından maada, bilûmum gümrük resminden veya sair bütün aidattan müteakabilen müstesna tutulacaktır.

Âkit taraflar, emtianın ve bilhassa bunlardan ithali memnu bulunanların, Devlet inhisarına tabi olanların, memlekete gizlice ithal edilmemesini ve hakikaten transit suretile geçirilmesini temin için bütün tedbirleri almak hakkını mahfuz bulundurmakla beraber, transit keyfiyetini takyit edebilecek muamelât ve sair tedabir ile transiti sektedar etmemeği taahhüt ederler.

Bu maddenin ahkâmı doğrudan doğruya transit suretile geçen emtia hakkında cari olduğu gibi aktarma, ambalajı tecdit veya antrepoya vazedildikten sonra transit edilen emtiaya dahi tatbik olunur.

Emtaanın transiti:

1 - Âmmenin ve Devletin emniyetine müteallik esbap dolayısıyla,

2 - Âmmenin sıhhatini alâkadar eden esbap ileasile veya hayvanları ve nebatları hastalıklardan ve tufeylilerden muhafaza, kezalik nebatları tereddiden ve cinsin tükenmesinden vikaye maksadile men veya takyit edebilecektir. Şu kadarki tedabir bütün memleketlere veya aynı şeraite tabi olan memleketlere tatbik edilmiş olmak şarttır.

Madde — 6

Âkit taraflar edebî ve bedîî eserler müelliflerinin haklarını ülkelerinde himaye etmek için, müteakabil münasebetlerinde 9 eylül 1886 da Bernede imzalanıp 13 teşrinisani 1908 de Berlinde tadilât görmüş olan beynelmilel mukavele ile 20 mart 1914 tarihli Berne munzam protokolunun tatbik eylemeği taahhüt ederler.

Madde — 7

Âkit taraflardan her biri, menşei diğer âkit tarafın ülkesi olan tabii veya mamûl müstahsalları ticarî muamelelerde gayrı meşru rekabete karşı müessir bir surette korumayı, ve hassaten, üzerlerinde veya iç zurufunda veyahut dış zurufunda, faturalarda, nakliye evrakında ve ticarî evrakta taşıdıkları markalar, isimler, yazılar veya sair işaretler, doğrudan doğruya veya dolayısıyla - menşe, cins, mahiyet veya evsafı mahsusları hakkında yanlış delâletleri mutazammın olan bütün müstahsalların veya emtianın ithalini ve ihracını, kezalik imalini, tedavülünü, antrepoya konmasını, satılmasını ve satılığa çıkarılmasını memleketin kanun ve nizamları hududu dahilinde haciz veya her hangi diğer muvafık müeyyideler vasıtasile bertaraf ve menetmeği taahhüt eyler.

Şurası mukarrerdir ki, Âkit taraflarca yukarıya dercedilmiş olan müteakabil taahhüt, ülkesinde gayrı meşru rekabet hadisesi zâhire çıkarılmış olan Hükûmet aleyhinde tazminat davası ikamesi için hak bahşetmek neticesini hiç bir halde tevhit etmez.

Madde — 8

Âkit taraflardan birine mensup olup kendi memleketlerindeki salâhiyettar makamat canibinden verilen bir salâhiyet varakası ibraz ederek orada ticaret veya san'atlarını icraya mezun bulduklarını ve kanunlar ile muayyen resimleri ve vergileri tesviye ettiklerini ispat eyliyecek

olan tacirler, fabrikacılar ve sair san'at erbabı, gerek bizzat gerek kendi hizmetlerinde bulunan seyyar memurlar vasıtasile, diğ er taraf ülkesindeki tacirler veya mustahsıllar nezdinde veyahut umumî satış mahallerinde mübayaatta bulunmak hakkına malik olacaklardır. Bunlar arz ettikleri numunelere tevafuk eden emtiayı kendi ticaret veya san''atlarında kullanan tacirlerden veya sair eşhastan siparişler dahi alabileceklerdir. Kezalik, beraberlerinde numuneler veya modeller - satılmağa mahsus emtia değil - nakledebilecekler veya bunları kendilerine irsal ettirebileceklerdir. Bu fıkrada tadat edilen ef'al için hiç bir hususî resim veya aidata tabi tutulmıyacaklardır. Muayyen bir metam örneği olan bileümle mevat, bir cihetten mezkûr mevat tekrar ihraç esnasında alejusul ayniyetlerinin tesbit kılınmasına salih bulunmak ve diğ er cihetten böylece ithal edilmiş olan mevat, heyeti meemusasile, nümuneliklerin mutata mahiyetini zayı etmiş olacak derecede kemmiyet veya kıymet iera eylemek kaydı muzaaafi altında, nümune veya model addedilirler.

Salâhiyet varakası (D) melfufundaki numuney muvafık surette tanzim edilmiş olacaktır. Âkit taraflar bu varakaları itaya memur olan makamata ve kezalik seyyar ticaret memurlarının ticaretlerini iera hususunda tebaiyete meebur oldukları ahkâmı müteakabilen yekdiğ erine iş ar edeceklerdir.

Maahaza şurasıda mukarrerdir ki, yukarıda zikredilen seyyar ticaret memurları, varakalarında yazılı olanlardan baş ka tacirler veya san'at erbabı için satış muameleleri aktinde bulunmak hakkını haiz olmyacaklardır.

İthalî memnu emtia müstesna olmak üzere bir gümrük resmine veya her hangi diğ er resme tabi olan ve nümunelik veya model suretile ithal edilen mevat, tekrar ihraç olunmaları kaydile, iki tarafça, aşağıdaki ş erait dairesinde, ithal ve ihraç resminden muvakkat muafiyet ile kabul edilecektir:

A - Bu seyyar memurlar, gümrük idaresine beyannamelerini verirlerken, ihraç memleketi gümrük memurları tarafından musaddak ve beraberlerinde ithal ettikleri numuneleri veya modelleri alelmüfredat müş'ir bulunan tarifata bir listeyi üç suretile birlikte ibraz edeceklerdir. Eğer tarifata listeyi hamil bulunmıyorsa, beyannamelerini verirlerken, numuneler veya modelleri alelmüfredat irae eden yeni bir listeyi üç nüsha olarak ita edeceklerdir.

İthalât memleketinin gümrük memurları listenin mahallî lisana tercümesini talep edebileceklerdir.

B - Nümuneler veya modellerin tekrar ihraçları esnasında ayniyetlerinin tesbit edilebilmesi için, bunlar ihracat memleketinde nevi ve şekillerine göre, damgalanmış yahut bal mumu veya kurş unla mühürlenmiş olacaklardır. Her bir tarafın gümrük makamata, nümuneler üzerine vazetedilmiş olan işaretlerin aslına mutabakatının tahkikını temin için, bu damgaların örneklerini ve mühürlerin basılmış şekillerini müteakabilen ve resmen yekdiğ erine göndereceklerdir.

İş aretler vaz'ı gayrı kabil veya mahzurları dâi olduğı takdirde, fotografiler, resimler veya tam ve mufassal tarifata ile ayniyetin tesbiti caizdir. Bununla beraber, ithalât memleketinin gümrük memurları bu nümuneleri, tekrar ihraçları esnasında ayniyetlerinin temini için elzem addedecekleri bileümle ahvalde masarifi alâkadarlarca tesviye edilmek üzere ve istisnaî olarak munzam işaretlerle teş hiz edebileceklerdir.

Bu son keyfiyetten maada, gümrük muayenesi, nümunelerin sadece ayniyetinin tesbitinden ve icabı takdirinde talep edilecek tekâlif ve rüsünü miktarının tayininden ibaret olacaktır.

Nümune veya modeller ihraç memleketinde vaz edilmiş işaretleri hamil bulunmazsa, ithal meleketinin gümrük memurları yeni işaretler vazedeceklerdir.

C - İthalatçı tarafından gümrük idaresine tarifata listenin veya nümunelere ait beyannamenin itasından sonra gümrük muayenesine mübaşeret edilecek ve nümunelere ait olan liste veya beyanname ile bunlara mevzu işaretler usulüne muvafık ise bu nümunelerin her birinin gümrük resmi ve eğer mahal varsa - istihlâk resmi tesbit olunacak ve bu teklif ve rüsünün balığ olduğı miktar zerek nakten, gerek ithalât memleketinin salâhiyettar makamata tarafından kâfi görülen teminat suretinde depozito edilecektir. Teminata mütedair ahkâm, hükümetler tarafından, kendi kanunlarına göre tanzim edilecektir. Tartma ve saire ücretleri kat'î surette tesviye olunacak ve gümrük memur-

ları tarafından alelusul tasdik edilen tarifalı liste veya beyanname nüshalarından biri ithalâtçıya iade edilecektir.

Maahaza, ithalâtçi, nümunelerden her birinin rüsumunu tarifinin mevadî müteallikası mucibince hesap ettirilip depozito edecek yerde nümunelerin mecmuu için bu rüsumu tarifede en yüksek resme tabi nümune üzerinden tesviye eylemek hakkını haiz olacaktır. Gümrük memurları bu teklifi is'af etmekle mükellef bulunacaklardır.

D - Bu suretle ithal edilmiş olan numuneler veya modeller bir senelik bir mühlet zarfında gerek ithal edildikleri gümrükten gerek birbirinden ya ihracat memleketine iade veya herhangi bir memlekete tekrar ihraç edileceklerdir. Bir senelik mühlet, icap ettiği takdirde, ithalât memleketinin gümrük idaresi tarafından temdit olabilir.

E - Tarifalı liste veya beyanname ile tekrar ihraç edilecek nümuneler veya modeller alâkadar tarafından gümrük idaresine ibraz olunacak ve bu idare, muayene ettikten sonra, bilâtehîr ithal esnasında mevdu rüsumun tamamen iadesi veya bu rüsumun tesviyesini müemmin kefaletin feshi muamelesini ilmühaber mukabilinde ifa edecektir. Bu iade veya kefalet feshi keyfiyeti ancak tekrar ihraç edilmiş olan nümuneler veya modeller için ifa kılmacaktır. (D) fıkrasında zikredilen mühletin hitamından sonra, tekrar ihraç edilmemiş veya o mahalde satılmış olan nümuneler veya modellerin emaneten tutulan gümrük rüsumu gümrük idaresine irat kaydolunacak veya - kefalet kabul edilmiş ise - kefillerden istifa edilecektir.

F - İthal esnasında mevdu rüsumun iadesi veya kefaletin feshi hudutlardaki bileümle gümrük idareleriyle memleket dahilinde kâin olup bu bapta muktazi salâhiyeti haiz bulunan gümrük idarelerince ifa edilebilecektir. Âkit taraflar, mezkûr salâhiyetin verildiği idarelerin listelerini yekdiğerine tebliğ edeceklerdir.

Bu maddenin ahkâmı hakkında herhangi bir üçüncü Devletle müsavat üzere muamele görmek esası, zaten müteakıl surette mahfuz bulunmaktadır.

Bu maddenin ahkâmı ne seyyar san'at erbabına, ne ayak satıcılığına ne de ticaret ve san'at iera etmiyen eşhas nezdinde siparişler taharrisine kabili tatbik olmadığından Yüksek Âkit taraflardan her biri bu hususlarda kendi kanunlarının tam serbestisini mahfuz tutar.

Madde — 9

Âkit taraflardan her biri aşağıda zikredilen eşyayı - bu eşya tekrar ihraç veya tekrar ithal edilecek olmak ve her birinin kanunlarında derpiş edilen teminat mahfuz kalmak şartile - her nevi ithal ve ihraç vergi ve resminden muaf tutacaktır:

A - Emtia ihracatında kullanılmak üzere Âkit taraflardan birinin ülkesinden diğèrinin ülkesine ithâl edilmiş olan veya - zikredilen tarzda istimâl edilmiş olduğu usulü veçhile tesbit edildikten sonra - diğèr taraf ülkesinden tekrar ithal edilecek olan ticarete müstamel her nevi ambalâj örtüleri ve diğèr paketleme vasıtaları, keza kumaş sarılan üstüvaneler, tahta makaralar ve mukavva borular.

B : Tamir edilecek eşya: Şurası mukarrerdir ki bu eşya ihracat memleketine tekrar ithal edilirse, tekrar ithalleri esnasında ithalat resminden müstesnadırlar. Bu eşyaya tamir esnasında külliyetli miktarda ilâve edilmiş olup gümrük resmine tabi bulunan mevât veya aksam, nefsi eşyadan ayrı olarak ve bunların asıl eşya ile terkip edilmelerinden mukaddem tabi oldukları tarifeye göre, gümrük vergisi tesviyesine tabi tutulacaklardır. Resim tesviyesine esas olan siklet tahmin suretile tesbit olunabilir.

C - Yenebilecek mevattan başka, pazarlara, panayırlara veya sergilere gönderilen eşya.

D - Âkit taraflardan birinin ülkesinden diğèrinin ülkesine göç eşyası irsalinde kullanılmak maksadile hududu geçen mobilye arabaları ve sandıkları ve bunların ambalaj teferrüatı - altı aylık bir mühlet zarfında tekrar ihraç edilmeleri şartile. Mezkûr irsal vasıtaları avdetinde aynı yük alabilirler. Şurası muharrerdir ki bu irsal vasıtaları dahilî nakliyatta kat'iyen istimal edilmeyecektir.

Mevzubahs eşyanın memlekete duhulü esnasında alâkadarlar bunların istimal müddetini tesbit

eylemeğe ihtimam edeceklerdir. İcabi takdirinde bu mühlet gümrük makamı tarafından kanunun evamirine tevfikân temdit olunabilecektir.

Madde — 10

Zatî istimale mahsus müstamel ev eşyası (göç eşyası) yerleşmek üzere gelen şahsın beraberinde ithal edilmiş yahut bunun muvasalatından azamî iki ay evvel veya azamî üç ay sonra naklettiği mahalden gönderilmiş olduğu takdirde gümrük resminden, kezalik dahilinde ve huruçta herhangi mükellefiyetten müstesna tutulacaktır.

Madde — 11

Üçüncü bir Devletle müsavat üzere muamele görmek esası:

1 - Âkit taraflardan biri canibinden hemhudut memleketlerle hududun iki tarafında on beşer kilometreyi geçmiyen bir saha dahilinde yapılan hudut ticaretinde bahşedilmiş veya ilerde bahşedilebilecek olan imtiyazlara;

2 - Bir gümrük ittihadından münbais hususî müsaadelere;

3 - Gümrük tarifesi hususunda, Türkiye ile 1923 senesinde Osmanlı İmparatorluğundan ayrılmış olan memleketler arasında mevcut veya istikbalde ihdas edilebilecek olan hususî menafi ve müsaa-data kabili tatbik olmayacaktır.

Madde — 12

Demiryollar üzerinde ne nakliye ücretleri, ne de sevkiyatın zaman ve tarzı icrası hususlarında, Âkit taraflar ülkeleri ahalişi beyninde fark gözetilmeyecektir. Bilhassa, Âkit taraflardan birinin ülkesinden diğerinin ülkesine geçen veya bu ülkede transit edilen irsalât - sevkiyat veya nakliye ücretleri hususlarında - bu ülkelerin birinden gerek dahilinde bir mahali maksuda ve gerek eenebi memleketlere giden irsalâttan daha az müsaadeli bir surette muamele görmeyecektir; elveriş ki nakliyat, aynı şerait altında aynı hat üzerinde ve aynı istikamette vuku bulsun.

Tenzilâtli ücretlerle yapılan ve ahvali hususiyede geçici bir kaza ve felâketin tehvinini istihdaf eyliyen veya bir emri hayre muhassas bulunan nakliyat mevzubahs olmadıkça hiç bir muamele istisnaiyeye cevaz verilmeyecektir.

Bundan maada, demiryollarındaki müteakabil münakalâtın ve transit sevkiyatının teferruatını, şimendifer idarelerinin doğrudan doğruya itilâfi suretile, tanzim eylemek hakkını iki Hükümet muhafaza ederler.

Madde — 13

Âkit taraflardan birinin sancağını taşıyıp hamulesiz veya hamuleli olarak diğer tarafın sularına ve limanlarına girecek veya oralardan çıkacak olan gemi ve vapurlar oralarda - hareket ve azimet mahalleri nereleri olursa olsun - millî sefinelere yapılan muamelenin aynından her hususta müstefit olacaklar ve millî sefinelere tahmil edilen veya edilebilecek olanlardan başka, Devlet, bir vilâyet, bir nahiye veya Hükümetin müsaade ettiği her hangi bir teşekkül nam ve menfaatine istifa olunan - ne unvan altında olursa olsun - hiç bir resim ve mükellefiyete tabi tutulmayacaklardır.

Hamuleler - mevrit veya mahreçleri neresi olursa olsun - millî sancak altında ithal veya ihraç edilmiş oldukları takdirde tabi olacakları resim ve mükellefiyetlerden başkasına ve daha ağırına tabi tutulmayacaklar ve aynı takdirde görecekları muameleden başkasına hedef olmayacaklardır. Aynıle, yolcular ve bunların ağırlıkları millî sancak altında seyahat ediyorlarmış gibi muamele göreceklardır.

Birinci ve ikinci fıkralarda zikredilen bileümle resim ve mükellefiyetleri gösteren tarifeler, bu resim ve mükellefiyetler mer'iyete girmeden evvel usulü dairesinde neşir ve ilân edilmelidir. Zabıtanın ve limanlar idarelerinin nizamları ve talimatları hakkında da aynı kaide tatbik olunur.

Her limanda, liman idaresi, orada mer'î resim ve mükellefiyetlerle zabitanın ve limanlar idarelerinin nizamları ve talimatlarının bir cetvelini alâkadarların ittılama müheyya bulundurmalıdır.

Madde — 14

Âkit taraflardan her birinin gemileri diğer tarafın bir veya müteaddit limanına, gerek oralara mevritleri eenebi memleket olan hamule, emtia ve yolcularının hapsini veya bir kısmını indirmek, gerek oralarda, eenebi memlekete götürmek üzere hamule, emtia ve yolcularının hepsini veya bir kısmını ırkâp etmek için gidebileceklerdir. Bu gemiler, mütekabil memleketlerin kanun ve nizamlarına uyararak hamulelerinin diğer bir limana veya diğer bir memlekete mahsus olan kısmını - bu kısım için, millî sefineler lehine tesbit edilmiş en aşağı miktar üzerinden ancak istifa edilebilecek olan nezaret resimlerinden başka hiç bir resim ve masraf tediyesile mükellef olmaksızın - gemi dahilinde hifz ve tekrar ihraç edebileceklerdir.

Madde — 15

Gemilerin tabiiyeti, bu hususta, sancak memleketinin salâhiyettar makamâtı tarafından bu memleketin kanun ve nizamlarına tevfikân verilmiş olan vesika ve şahadetnameler mucibince her iki tarafca kabul edilecektir.

Gemilerin seyahat ve dahilî emniyeti ve yolcuların kurtarılması için lâzım olan tesisat ve teferruata mütedair millî kanunların kavâit ve evamiri ile mürettebatın ehliyet şahadetnameleri dahi diğer tarafın limanlarında tanınacaktır.

Limanlarda ve kara sularında umumî emniyete ve asayişe müteallik hususlarda mezkûr gemiler buldukları memleketin kanunlarına tabi kahrılar.

Âkit taraflardan birinin makamâtı tarafından verilen hacmi istiabi şahadetnameleriyle hacmi istiabiye mütedair diğer vesikalar, Âkit taraflar arasında hususî itilâflar aktolununcuya kadar, diğer taraf makamâtınca kabul edilecektir.

Madde — 16

Bu mukavelenamenin seyrisefain hususunda mütekabilen millî muamele bahşolunmasma müteallik ahkâmı:

- 1 - Âkit taraflardan her birinin ülkesinde mer'î veya mer'iyete konacak kanunlarla tanzim edilmekte devam edecek olan kabotaja ve iç sularda seyrisefaine;
- 2 - Millî ticareti bahriyeye bahşedilmiş veya edilebilecek olan prim şeklindeki tergiplere;
- 3 - Âkit tarafların kara sularında sayıt icrasına, limanların, açık demirleme mahallerinin ve sığ sahillerin bahrî hizmetlerinin ifasına;
- 4 - Millî sayıt istihsalâtına bahşolunmuş veya olunabilecek hususî menfaatlara şamil değildir.

Bahrî hidemat cer, kılavuzluk, bahrî yardım ve tahlisiye icrasını ihtiva eder - bu amelîyelerin kara suları dahilinde ve Marmara denizinde icrası takdirinde.

Yukarıki tadadın haricinde kalabilmiş olan istisnayı müstelzim mevadı, en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesi tanzim edecektir.

Madde — 17

Âkit taraflardan birine mensup bir sefine diğer taraf sularında batar, karaya oturur, bahrî hasara düşer olur veya tevakkufa uğrarsa, bu sefine ile hamulesi mütekabil memleketlerden her birinin kanun ve nizamlarının mümasil ahvalde millî sefinelere bahşettiği müsaade ve menfaatlardan aynından müstefit olacaklardır. Kaptana, mürettebata ve yolculara - gerek kendileri, gerek sefine ve hamulesi için - mahallî tebaalara yapılan muavenet ve muzaheret edilecektir.

Tahlisiye resmi hususunda tahlisin vuku bulduğu memleketin kanunı tatbik olunacaktır.

Karaya oturmuş veya batmış bir gemiden kurtarılan emtia, dahilî istihlâk için memlekete ithal edilmedikçe, hiç bir gümrük resmine tabi tutulmayacaktır.

Madde — 18

Åkit taraflardan birinin ÷lkesinde, bir metam istihsali , ihzarr , tedav÷l÷ veya istihlaki üzerine , Devlet veya bir nahije veya bir teŖekk÷l hesabına, vazedilmiŖ veya edilecek olan dahili resimler, diēer tarafın mustahsalları için, hiē bir bahane ile, nefsi memleketin m÷masil m÷stahsalları, veya mill÷ m÷masil m÷stahsallar bulunmadığı takdirde, en ziyade m÷saadeye mazhar milletin m÷masil m÷stahsalları için teŖkil ettiklerinden daha yüksek veya daha aēir bir m÷kellefiyet teŖkil etmiyeceklerdir.

Madde — 19

Åkit taraflar, tacirlere g÷mr÷k tarifeleri ve bilhassa muayyen bir meta üzerinden istifa edilecek r÷sum miktarı hakkında resm÷ mal÷mat istihsal eylemek imkânını vermek için muktazi tedbirleri almayı taahh÷t ederler. Istida, ithalât memleketinin nizamları mucibince, metam bir n÷munesini veya hut mufassal bir tarifini, bunun bir suretini veya fotografisini ihtiva eylemelidir.

Madde — 20

Bu mukavelenalme T÷rk ve Alman lisanlarında aktedilmiŖ olup tasdik edilecek ve tasdik vesikalaları derhal Berlin,de taati olunacaktır.

Mukavelename, tasdik vesikalarının taatisi tarihinden itibaren hesap edilmek üzere on dördüncü gün meriyete girecek ve bir sene kabili tatbik olacaktır. Bu m÷hletin inkızasından üç ay evvel feshedilmezse gayrı muayyen bir müddet için temdit edilmiŖ addolunacaktır. Bu takdirde, üç ay evvel ihbar şartile, her an fesholunabilecektir.

Yukarıdaki ahkâmı tasdik etmek üzere murahaslar bu mukavelenameyi imzalamıŖlar ve mühürlerle mühürlemiŖlerdir.

Ankara'da, 26 mayıs 1930 da, iki nüsha olarak tanzim edilmiŖtir.

Nadoluy

Zekâi

Mustafa Ŗeref

Numan Rifat

A - MELFUFU

Alman g÷mr÷k tarife №	EŖyanın tavsifi	100 kilogramın r÷sumu R. M.
14 den	HaŖhaŖ tohumu, olgun haŖhaŖ baŖları dahil, susam	Muaf
15	Keten, kenevir tohumları	Muaf
16 dan	Pamuk tohumu	Muaf
19 dan	KuŖ yemi	2
28 den	Ham pamuk, ve pamuk döküntüleri, hatta temizlenmiŖleri	Muaf
32 ye	Cehri, boyayıcı kökler, kabuklar, yapraklar, çiēekler	Muaf
46 dan	Fındık, olmamıŖ (yeŖil), yahut olgun, hatta kabukları ayıklanmıŖ öēüt÷lmüŖ yahut diēer suretle tahavv÷l görmüŖ veya sadece hazırlanmıŖ	2
52 den	İncir:	
	BeŖ kilogram veya daha dun siklettteki kaplarda	8
	Diēer kaplarda	4
	Kahve müŖabihleri imaline mahsus incirler, kontrola tabi olarak	2
	Üzüm, kuru (numara 53 te mezkûr olmıyanlar)	8
52 ye not.	Korent üzümlerine bahŖolunan yahut edilecek olan her türlü tarife tenzilâtı (Ŗimdiki tarife 5 R. M.) derhal ve bilâ Ŗart T÷rkiye kuru üzümüne teŖmil edilecektir.	8

Alman gümrük tarife №	Eşyanın tavsifi	100 kilogramın rûsumu R. M.
54 den	Badem, kabuklu, kabuksuz, kurutulmuş, fıstık	4
60 dan	Afyon	Muaf
72 den	Meyan kökü	Muaf
74 den	Ceviz ağacı, gayri mamûl yahut balta veya bıçkı ile arzani işlenmiş, kabuklu yahut kabuksuz	0.12
92	Debağata mahsus kabuklar, hatta öğütölmüşleri	Muaf
94 den	Mazı ve palamut, hatta öğütölmüşleri; kadı hindi	Muaf
97 den	Kitre zamkı	Muaf
137 ye not.	Gümrüğün nezareti altında ekle gayri salih bir hale getirilmiş (tağyir edilmiş) yahut istimali kontrola tabi tutulan sanayi-de istimale mahsus yumurta sarısı resimsiz kabul olunacaktır.	Muaf
144 den	Koyun yünü (debağhane yünleri dahil), ham	Muaf
145 den	Ankara keçisi kırlı (tiftik)	Muaf
153 den	Kösele imaline mahsus ham deriler, (taze, tuzlu, kireçte yatırılmış, kurutulmuş), hatta kılları ayıklanmış (cuirets) ve yarılmış fakat başka suretle işlenmemiş, keza bu derilerin aksamı ezeümle: böğür, karın, boğaz, boyun ve baş kısımları, kulak (tutkallık deri)	Muaf
154	Tavşan ve ada tavşanı derileri, ham	Muaf
155	Kürklük deriler, ham (No. 154 te zikrolunan deriler hariç olmak üzere)	Muaf
157 den	Ehli hayvanlar barsak ve gışaları, taze, kurutulmuş hatta tuzlanmış, ekle mahsus değil	Muaf
166 dan	Safî zeytin yağı, fıçıda, tasfiye edilmiş yahut edilmemiş	Muaf
225 den	Ham zımpara, perakende satılmak üzere kutuların, şişelerin, testiciklerin ve diğer mümâsillerinin gayri kaplar içinde, hatta tuğla şeklinde olanlar	Muaf
231 den	Lüle taşı, ham	Muaf
237 den	Kurom ve manganez cevheri, hatta ihzar edilmiş	Muaf
384 den	Palamut hulâsası, katı	Muaf
385 den	Diğer meyan balı, ham yahut tasfiye edilmiş	Muaf
391 den	Ham ipek, boyanmamış, manemiktan geçirilmemiş yahut bir defa geçirilmiş	Muaf
398	Kamçı başı iplikleri, tabii ipekten, bir yahut ziyade telli, hatta bükölmüş, boyanmamış	Muaf
403 den	Havı kâmilan tabii ipekten olan, parçasının safi sıklıeti 4 K. g. dan fazla olmıyan ve 1. 20 × 1. 75 ebadında bulunan, kısmen ipek, düğömlü halılar	700
428 den	Yün yahut sair hayvanat kılları ipliklerinden hatta her ikisinin menşei nebatî olmak üzere lifî maddeler yahut iplikler ile karışık, yer halısı, metro ile ölçölen yahut kesilmiş parçalar halinde, düğömlü, hatta basma yahut dikişli	600
563	Kürk imaline mahsus deriler, tamamen yahut kısmen tabaklanmış veya sepilenmiş hatta boyanmış	Muaf
850	Kurşun, ham (kitleler, külçeler ve müşabih şekillerde)	Muaf
869 A dan	bakır, ham (kurs yahut rozet) kitleler, çubuklar yahut levhalar halinde	Muaf

B - Melfufu

Türk tarife №	Eşyanın tavsifi	8.6.29 kanun ile 100 kilo için lira olarak tesbit olunan gümrük rüsumu	Verilen tenzilât yüzdesi
75 den	İşlenmiş deriler: A. - Tabaklanmış fakat boyanmamış 2. - Vidala, vaketa ve telâtin	175	12,1/2
75 B/2ye	Not : Parlaklanmış fakat ruganlı ve lâke olmıyan dana ve inek derileri № 75 B 2) mucibince tarifelenir (Lüstre derilerden, boyanmış biraz parlak olup fakat ruganlı ve lake olmıyan deriler anlaşılır)		
78 A dan	kösele	80	12,1/2
87	Deri ve kösele mamulâtı: A. - Para cüzdanları, kadın çantası, sigara ve tütün çantaları, dürbün, fotoğraf ve sair emsali alât glafları, saat, tuvalet takımları mahfazaları, evrak ve dosya çantaları, deriden saat kösteği: 1. - Sade veya mevadî adıyla mürettep olanlar	880	20
87A/1 ye	Not : Fildişi, bağa ve sedef taklitleri trokar, galâlit, sellüloid, boynuz kemik cam, porslen, sun'î ipek, zikâymet olmıyan madenler, hatta nikel yahut tunç yıldızlıları adı mevat addolunur.		
106	Safi yünden mamul başka yerde zikrolunmıyan sair mensucat (örme kumaşlar da dahildir) - mevadî saire ile mürettep olsun olmasın) A. - Metro murabbainın sıkleti (200) grama kadar	360	30
	B. - Metro murabbainın sıkleti (201) gramdan (600) grama kadar	270	25
107	Arişi kâmilin pamuk yün mensucat: A. - Metro murabbainın sıkleti (200) grama kadar	212.50	25
	B. - Metro murabbainın sıkleti (201) gramdan (600) grama kadar	162.50	25

Türk tarife №	Eşyanın tavsifi	8.6.29 kanunu ile 100 kilo için lira olarak tesbit olunan gümrük rüsumu	Verilen tenzilât yüzdesi
118	Yünden ve kıldan örme çorapçı eşyası ez-cümle: elbise, fanila. don, gömlek, kaşkor-sa. omuz ve boyun atkısı, baş örtüleri, takke, çorap, tozluk, eldiven boyunbağı, saç için ağ ve sair örmeler ve bunların aksanı (kısmen dikilmiş olanlar da dahildir) (me-vadı saire ile mürettep olsun nolmasun) A.- Sadeler	560	10
136	Kadife, pelüş ve kadifeli ve havlı kumaşlar ve kurdeleler: (madenî tellerle mahlût ve sair mevat ile mürettep olanlar da dahildir) A.- Safi ipekten veya sun'î ipekten B.- Sair mevadı lifiye ile mahlût ipekten (yüzde yetmiş beşten fazla ipeği havi A fıkrasına dahildir	2400	20
143 den	Kadın ve erkek çorapları , sair lifi mevat ile mahlut sun'î ipekten	880	20
215	Şarap: Şişe, testi damacana içinde (kapların sikleti dahildir	3600	20
281 den	Sellüloit, galalit, bakelit ve emsalı ve bunların mamulâtı: C.- Mevadı saire ile mürettep veya gayri mürettep mamulâtı	150	25
307 den	Fırça süpürge, resim fırçası: B.- Her nevi resim fırçaları (saplı ve sapsız) C.- Hayvanat kıllarından veyahut hayvanat kıllarile nebatî elyaf ve mevattan karışık ve ya madenî telden veyahut mensucattan sanayie mahsus fırça ve süprgeler (saplı sapsız)	360	20
320 den	A.- Baston, şemsiye deynek ve sapları taslak veya boyalı veya cilalı veya lâke	100	15
328	B.- Kesilmemiş yazı kâğıdı, ve eyi matbaa kâğıdı	50	15
329	Kesilmiş yazı kâğıdı, mektupluk kâğıt ve zarf (iç sarğı ve zarfların sikleti dahildir) B.- Matbu resimli veya mevadı saire ile mürettep veya müzeyyen	200	10
		7.50	10
		60	15

Türk tarife №	Eşyanın tavsifi	8.6.29 kanun ile 100 kilo için lira olarak tesbit olunan gümrük rüsumu	Verilen tenzilât yüzdesi
330 a	Not: Metro murabbai ancak 30 grama kadar sikleti haiz kâğıtlar kopya ve yazı makinelerine mahsus kopya kâğıdı addolunur,		
334 e	Not: Mahsusan reçine ile masnu olan kâğıtlar ancak reçineli kâğıt addolunur		
335	Hassas kâğıt (her kalınlıkta) (iç kapların sikleti dahildir) A-Hassas fotoğraf kâğıdı (hassas kart postallar da dahildir) B - Hendese ve sairede müstamel hassas kâğıtlar, şeffaf saman kâğıtları	62.50 30	25 25
342 den	Cilâlı alâ mukavva: A - Metro murabbainın sikleti (200) gramdan (300) grama kadar	17.50	10
344ve346ya	Not: Havi oldukları eşyanın iç zarfı olmak üzere eyi halde bulunan adi ve oluklu mukavvadan mamul kutular eşya ile aynı resmi tediye ederler. Ancak eşyanın resmi kutuların resminden daha yüksek olduğu yahut kutular tarife kanununun 25 inci maddesi mucibince resme tabi olmadığı ahval müstesnadır.		
361	Resimler (ipekten gayri) kâğıt, mukavva muşamba veya bez üzerine (ciltli ve çerçevesi olanlar dahildir): B - Fotoğrafi, fotogravür, fotokolografi, fototipi, litografi fotolitografi kromolitoğrafi çinkogravür, grafotipi, tifturuk ve sair sanatlarla yapılmış resimler (çıkartma, oyma resimler de dahildir)	300	30
395	Pamuktan örme çorapçı eşyası, ezcümle: elbise, fanila, gömlek, don, kaşkorse, omuz ve boyun atkısı, baş örtüleri, takkeler, çorap tozluk, eldiven, boyun bağı, saç ağı ve sair örmeler ve bunların aksamı (kısmen dikilmiş olanlar da dahildir) (mevadı saire ile		

Türk tarife №	Eşyanın tavsifi	8.6.29 kanunu ile 100 kilo için lira olarak tesbit olunan gümrük rüsumu	Verilen tenzilât yüzdesi
	mürettep ve gayri mürettep)		
	B - Mevadı saire ile müzeyyen ve mürettep olanlar	450	30
401	Pamaktan kuşak (şal taklidi kumaşlar dahildir) bohça, ve baş, masa ve yatak, örtüleri, perdeler, çocuk kundağı, bayrak ve emsali hazır eşya	120	10
424 den	Makine kolanı ve sair kolanlar ve emsali (balatalılar da dahildir) mevadı saire ile mürettep veya gayri mürettep)	62.50	15
446	Alestiki mensucatla lâstige batırılmış veya bir tarafına ve yahut arasına lâstik sürülmüş ve yahut lâstik yapıştırılmış mensucat:		
	A - Safi veya mahlût ve sun'î ipek mensucat	1050	20
	B -Safi veya ipekten gayri elyaf ile mahlût yün mensucat	240	20
	C - Sair mensucat	135	20
448	Kauçuktan don, gömlek, göğüslük, eldiven, banyo başlıkları, kasık bağı, idrar torbaları, buz keseleri, her nevi preservatif, emzik, halka pülverizatör lâstikleri, korna lâstikleri, şırıngalar, puvarlar, sünger, hamam kesesi, ördek, lavabo, yastık, yatak, tababete mahsus âlât; ezcümle: mide, idrar ve saire sonda-ları, misma (fondroskop) ve emsali (mevadı saire ile mürettep veya gayri mürettep)	100	15
452 A dan	Yere sermeğe mahsus linoleum, kaptolikan muşambaları (parça veya top halinde) mantarlı ve müteaddit renkli lâkin kitlesi bir renkli	21.25	10
453	Duvar, raf, sofraya ve mobilyaya örtmeğe ve kaplamağa mahsus muşambalar (parça veya top halinde	42	10
455	Muşamba mamulâtı; ezcümle: elçantalaları, cüzdanlar, mahfazalar, glaflar, bel kemerleri, mobilyaya şeritleri, üzeri muşamba kaplı düğmeler, tokalar ve şapka kenarları ve şerit-		

Türk tarife №	Eşyanın tavsifi	8.6.29 kanun ile 100 kilo için lira olarak tesbit olunan gümrük rüsumu	Verilen tenzilât yüzdesi
	leri ve tarifinin başka yerlerinde zikredilmeyen sair muşamba mamulâtı:		
455 e	A - Ağaç, mukavva, cam ve emsali mevadî âdiye ile mahlûten mamul veya mürettep olanlar Not: Fildişi, başa ve sedef taklitleri, tokar, galâlit, sellüoit, boynuz, kemik cam, porslen, sun'î ipek, zikiymet olmıyan madenler, hatta nikel yahut tunç yıldızlıları adi mevât addolunur	120	10
487 den	Çiniden ve perslenden sofrâ, tuvalet takımları, heykel: A - Bir renkli (mevadî saire ile gayri mürettep) C - 2 - Daha ziyade renkli, markalı, yıldızlı, resimli, (mevadî saire ile gayri mürettep) D - 2 - Ve daha ziyade renkli markalı yıldızlı ve resimli (mevadî âdiye ile mürettep)	10 25 45	15 15 15
488	Çiniden porselenden alâti elektirikiye ve aksamı ezcümle: İzolatör (mücerrit) duy, sigorta, kup sirküi, enterrütör ,nipl, rozas vesaire		
494	A - Mevadî saire ile mürettep Şişe, küçük şişe , damacana , kavanoz ve emsali(rengi tabiide veya boyalı) A - Adileri 1 - Sade 2 - Mevadî saire ile mürettep (sepet örgüsü olanlar dahil) B - Kesme, mahkük ve müzeyyen 1 - Mevadî adiyeye ile mürettep ve gayri mürettep 2 - Zikiymet maadin veya mevadî nefise ile mürettep (altın yıldızlılar dahildir)	37.50 3 6.25 57.50 240	25 20 20 20 20
18	Her nevi demirden el alâti (Saplı veya sapsız A - her nevi destere dişli, dişsiz (hızarlar dahildir) B - Eğe	18	10

Türk tarife №	Eşyanın tavsifi	8.6.29 kanun ile 100 kilo için lira olarak tesbit olunan gümrük rüsumu	Verilen tenzilât yüzdesi
	2 - uzunluğu on altı santimetre ve ondan yukarı	10	10
	H - Burgu, cetvel,, pergel, çap ölçüsü, yiv açan aletler,tornavida, kerpeden, 250 grama kadar sikleti olan çekiçler ,hak ve oyma kalemleri her neyi biz ve el makkapları	27	10
	V - Zikrolunmıyan sair alât		
	1 - Beherininin Sikleti 150 grama kadar	30	10
539	Bıçakçılık eşyası, ezcümle:bıçak, kâğıt bıçağı kılıç, çakı , çatal , kaşık , makas, makineli saç makası ustura, makineli ustura tırnak tuvaleti edevatı, fındık kıran tirbuşon ve emsali:		
	D - Nikel, Beyaz maden (pakfon) galalit ile mürettep	120	15
	H - Sair mevat ile mürettep veya gayri mürettep	54	15
550	Demir mensucat :		
	A - Top halinde:		
	2 - Boyalı, oksitli veya galvanizli	12	15
552	Tarifenin başka yerlerinde zikredilmeyen demirden hırdavatçılık eşyası ezcümle: mutbak takımı, sofrta takımı, kahve ve çay takımları lamba ve aksanı, ütü, kahve değirmenleri,et makinesi, musluk , kova banyo , abdestane levazımı, ateş küreği ve maşaları, hayvantı çanları, üzengi, şişe kapsülleri, ve emsali mamulât: (sair mevat ile mürettep veya gayri mürettep olanlar)		
	B, - Boyalı, cilâlı, sırlı, yahut sair madnelerle galvanizli	24	25
	C. - Elektrik tertibatını havi	60	20
552 ye	Not:		
	Beyaz alevli petrol lâmbaları bu numara-ya göre resme tabidir.		
553	Tarifenin başka mahallerinde zikredilmeyen demirden sair ince eşya; ezcümle yüzük, küpe ve emsali müzeyyenat, düdük, zil, çınğırak, düğme, yüksük, gem, mahmuz, kâğıt ve deri raptiyeleri, yazı hokkaları ve kalem-		

Türk tarife №	Eşyanın tavsifi	8.6.29 kanun ile 100 kilo için lira olarak tesbit olunan gümrük rüsumu	Verilen tenzilât yüzdesi
	leri, mürekkepli kalemler ve sair yazıhane levazımatı, taraklar ve emsali ince mamulât ve tezyinat eşyası:		
558	A. - dan) galalitle mürettep yahut gümüş yaldızlı. Bakır tel (yuvarlak) (müteaddit tellerin bükülmüşü dahildir):	250	10
	B. Cilâlı, nikel, alüminyum ve sair adî mada- adin, galvanizli, bşyalı veya oksitli	36	10
	H. - Bakırdan cereyanı elektirikide müsta- mel tel ve kablolar (diğer madenî tellerle mahlût olanlar da dahildir)		
563	1. - Lâstik, gütaperka, kâğıt amyant ve saire ile tecrit edilmiş Bakır mutbah ve sofrâ takımları, kazan, inbik, fitil veya tazyikli ocaklar, sobalar, ütüler, dirhemler ve emsali (elektirikli ve mevaddı saire ile mürettep olanlar da da- hildir)	54	20
564	Bakır semaver, kahve değirmeni, çay ve kahve takımları, çatal ve kaşık, lambalar edevatı beytiye heykelcikler ve sair salon tezyinat eşyası (sair adî mevat ile müret- tep veya gayri mürettep)	70	15
	A. - Adî veya cilâlı	87.50	15
565	B. - Nikel veya sair yaldızlı veyahut oksitli Bakırdan çilenğir ve hırdavatçı eşyası ezcümle: mobilye, kapı ve pençere edevatı, gem, mahmuz, düdük, zil ve çingirak, mus- luk ve yorgancı çivileri, el âlâtları, mobilya ve karyola ve saire emsali (mevadı saire ile mürettep veya gayri mürettep)	105	15
	A - Âdî veya boyalı	94.50	25
	B - Cilâlı veya nikel yaldızlı veya oksitli	120	25
569	Alüminyum va halitası:		
	B - Külçe veya diğer şekilde	23.60	20
	C - Levha, boru ve aksamı, tel	66	20

Türk tarife №	Eşyanın tavsifi	8.6.29 kanun ile 100 kilo için lira olarak tesbit olunan gümrük rüsumu	Verilen tenzilat yüzdesi
576	D - Toz ve varak halinde (yaldızcılıkta müstamel) Tutya halitasından mamulât (mevadı saire ile mürettep veya gayri mürettep)	90	20
587	B - Sair adı meadin galvanizli veya vernikli yahut boyalı Kuyumcu eşyası (zikıymet taşlarla gayri müzeyyen):	45.50	10
595 den	B - Altından C - Gümüştan	90 12	10 10
598 e	Masa ve duvar saatları (yalnız çerçeve veya kutu içinde veyahut heykel üzerinde münebbihliler dahil): C - Makineden gayrisi diğer mevattan Not: Bekçi ve gece bekeilerine mahsus saatlar bu numaraya göre tarifelenir.	1	25
601	Tüslü alât: (Beher adedinden) C - Kuyruksuz piyanolar 1 - Küçük boy	80	10
601 II ye	Not: El ile tahrik olunan ve yirmi birden az perdeli armonikler ağaç oyuncaklar gibi tarifelenir.	(100kilodan)	
613	Teleskop, mikroskop	150	10
615	Fotoğraf cihazı ve cihaza müteallık aksam	(kilodan) 6	10
616	Sinema ve projeksiyon cihazları ve inikâs fenerleri ve bunların aksamı fenniyesi	(kilodan) 4	20
619 dan	Telsiz telefon ahizeleri ve aksamı ampuller dahildir	(100kilodan) 500	20
625	Başka yerde zikredilmeyen fenne, mesahai araziye, riyaziyeye, hikmeti tabiiyeye ve ahvali ceviyeye müteallık alât	300	20
525 e	Not : El işlerinde edevat olarak kullanılan demir yahut çalikten mamul cetvel, pergel , çap ölçüsü gibi basit alati fenniye		

Türk tarife №	Eşyanın tavsifi	8.6.29 kanun ile 100 kilo için lira olarak tesbit olunan gümrük rüsumu	Verilen tenzilât yüzdesi
632	538 numaralı (H) ve bu neviden tarifede zikrolunmayan diğer alât (V) fıkrasına dahil Alâtı vezniye A . - Hassas teraziler (eczahane ve tahlilhanelerde ve sairede müstamel) (mahfaza ve dirhemler dahildir) H , - Demîr yolu mevkilerinde ve fabrikalarda müstamel sabit büyük basküller	300	25
634	Tarifenin başka mahallerinde sarahaten veya temsilen zikredilmeyen sair alât	10	15
667	Zatülhareke arabalar: A . - Binek otomobilleri I , - Sikleti dokuzyüz kiloya kadar	200	20
667 Hden	Otomobil yayları	75	10
700	Toprak boyalar (yüzde beşe kadar sun'î surette boyanmış olanlar dahildir) B . - Yıkanmış, toz haline getirilmiş ve sair suretle hazırlanmış	110	15
702 den	Madenî boyalar: A . - Kibritiyeti hadit kolkotar	3.75	10
702 A ya	Not: Libritiyeti hadit (karaboya) ve tutya sarısı bu numara mucibince resme tabidir	3.75	10
702 Bden	Litobon	9.	10
703 den	Matbaa ve yazı mürekkepleri ve resim boyaları: A . - Matbaa mürekebi (her nevi) D . - Istampı boyası, yazı makinesi şeridi, çin mürekkebi, kopye mürekkebi ve emsali mürekkepler V , - Kurşun kalemi (her renk) kömür kalemeler, (füzen) resim tebeşiri (çıplak veya ağaçlı ve saireli)	10	10
703 D ye	Not : Kapsüller içinde ithal edilen yazı makinesi şeritleri No:703 D mucibince resme tabidir.	45	10
710 H ye	Not : Nitrat de potas No 710 H mucibince resme tabidir.	60	10

Türk tarife №	Eşyanın tavsifi	8.6.29 kanun ile 100 kilo için lira olarak tesbit olunan gümrük rüsumu	Verilen tenzilât yüzdesi
716 Hden	Klorür de manyeziyon	4,50	10
723 Dden	Kromosal, kromlu debağat tuzu, Formasal gibi oksit dö kromun bir banyoda debagata mahsus müstahzarat	33.75	10
774 ya	Not: İhtiyol (müseccel ticarî isim) №: 66 D/ ye göre dağıl №: 774 ye nazaran resme tabidir		
792 den	Asprin	200	15
853B'den	Hükûmetin müsaadesile ithal edilen müstahzarat	(kıymetinden) 25	20

C - MELFUFU

Menşe şahadetnamesi nümunesi

Mürsil					
İsmi:.....		İsmi:.....			
İkamet gâhı:.....		İkamet gâhı:.....			
Sokağı:.....		Sokağı:.....			
Parça adedi	Ambalajın -zurufun- şekli	Marka ve numarası	Safi ve gayri safi sıklığı Kilo	Sevkedildiği tarih (Şimendifer, posta, vapur ilh)	Muhteviyatı

Balâda evsafı zikredilen eşyanın menşinin .....
olduğu tasdik kılınır. / / 193

Şahadetnameyi ita eden salâhiyettar dairenin ismi ve ismza
(Mühür)

D - MELFUFU

Devletin ismi

Varakayı ita eden makam

Seyyar ticaret memurlarına mahsus salâhiyet varakası

İta tarihinden itibaren on iki ay müddetle muteberdir

Hangi memleketler için muteber olduğu ..... varakanın
numarası ..... şehrinde
mütevellit ve ..... şehrinin ..... sokağında
..... numaralı ..... mukim ..... Efendinin
..... şehrinde ..... unvanı ticariyesi altında işleyen
..... [1]

- Fabrika-veya ticarethane - sininin - lerin - sahibi veya - namına ifayı muameleye salâhiyettar seyyar ticaret memuru olduğu ve mumaileyhin salifüzzikir fabrika - ticarethane - ler - için - balâda muharrer memleketlerde siparişler almak ve yahut mübayaat icra eylemek salâhiyetini haiz bulunduğu ve mezkûr ticarethane - nin - lerin .....

Memlekette icrayı ticaret - sanat - etmeğe mezun olup bu bapta tekâlifi kanuniyeyi tesviye etmekte olduğu - oldukları - tasdik kılındı.

..... şehrin ismi .....

Ticarethane - lerin - sahibinin imzası

Varaka hamilinin imzası

Varaka hamilinin eşkâli

Yaş .....

Boy .....

Saç .....

Alâmeti farikai sabite .....

[1] İşbu noktalara ticarethane veya fabrikaların neler sattığı veya neler imal ettiği yazılacaktır.

NİHAİ PROTOKOL

Bu mukavelenamenin imzası esnasında vazii imza mürahaslar aşağıdaki tanzimatı yapmakta mutabık kalmışlardır.

Birinci maddeye müteferrihan : Yüksek Âkit taraflardan birinin ülkesinde gümrük murakabesi rejimi altında imal edilmiş olan mustahsallar diğerinin ülkesine ithal olduğu zaman birinci tarafın serbets ticaret mahallerinden gelen mustahsallarına aynı tarzda muamele görmelidir.

8 haziran 1929 tarihli ve 1499 numaralı gümrük kanununun 15 inci maddesine tevfikân, Türk tarifesinin herhangi bir resmî gazete ile neşrinden itibaren üç aydan az bir zaman zarfında mer'iyete konamaz.

Şurası mukarrerdir ki birinci maddenin üçüncü fıkrasında derpiş edilmiş olduğu veçhile Türkiye gümrük tarifesindeki miktarların tezyidine tevessül ettiği takdirde, iki Yüksek Âkit taraf, bu tezyitlere çaresiz olmak ve onlarda, yeni esaslar üzerine, bir anlaşma sureti tesviyesi aramak maksadile, mukavelenamenin devamı esnasında, müzakerata girişmek için şimdiden mutabıktırlar.

Üçüncü maddeye müteferrihan : Şurası mukarrerdir ki 3 üncü maddenin birinci fıkrası bir metan millileşmiş olmasının tebyini için mürselünileyh memleketçe takip edilen usulleri asla haleldar etmez. Konsolosluk makamı tarafından vize edilmiş olan ve emtianın kıymetini zikreden menşe şhadetnameleri konsolosluk faturaları yerine kaim olabilecektir.

Birinci maddenin beşinci fıkrasında kararlaştırılan en ziyade müsaadeye mazhar millet rejimi Yüksek Âkit taraflardan birinin ülkesinden diğerinin ülkesine ithal edilmiş olan emtianın menşeinin tebyinine, kezalik menşe şhadetnameleri sahasında bütün istisnalara ve teshilâta da şamildir.

Beşinci maddenin üçüncü fıkrasına müteferrihan : Şurası mukarrerdir ki Yüksek Âkit taraflardan biri emtianın transit olarak geçmesinin temini için bir meblâğın depozito edilmesini talep ettiği ahvalde, bu meblâğ, emtianın alelâde ithali esnasında talep edilecek gümrük resimleri ve mükellefiyetlerin miktarını tecavüz edemez. Şurası da mukarrerdir ki bir inhisara veya memnuiyete mevzu teşkil eden emtia bu hükmün dairesine giremez.

Altıncı maddeye müteferrihan : Türkiyenin elyevm mahfuz tuttuğu Türkçeye tereüme hakkı hususunda, Alman Hükûmeti 6 meci maddede zikredilen beynelmilel mukavelenameler ahkâmının tatbikını iki senelik bir müddet zarfında mutalebe eylemiyeceğini beyan eder.

Dokuzuncu maddeye müteferrihan : (d) fıkrasının hükümleri mezkûr nakliye vasıtaları ile ithal veya ihraç edilmiş eşyanın gümrük muamelesine asla taallûk etmez.

On birinci maddeye müteferrihan : Şurası mukarrerdir ki on birinci madde, mezkûr maddenin üçüncü fıkrasında tadat edilen hususî menfaaller ve müsaadelerin üçüncü bir Devlete bahşolunması takdirinde mabihilihticağ olamaz.

On üçüncü maddeye müteferrihan : Türkiyenin milli sancağ taşıyan ve Türk limanları arasında Türk posta çantalarını taşımak hizmetini mutazaman ifa eden gemilere fener rüsumundan tenzilât bahşetmesinin on üçüncü madde ahkâmını muhil telâkki edilemiyeceği mukarrerdir.

Bu protokol işbu mukavelenamenin mütemmim cüzünü teşkil edip onunla aynı zamanda mer'iyete girecektir.

Ankara'da 26 mayıs 1930 da, iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

<i>Cümhuriyet Reisliğine yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	14 - VI - 1930 ve 1/721
<i>Bu kanunun neşir ve ilânının Başvekilliğe bildirildiğine dair Cümhuriyet Reisliğinden gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	21 - VI - 1930 ve 4/290
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 19 268 20 50,65:71,73:75
<i>Bu kanunla ilişiği olan kanunların numaraları:</i>		